

Αθήνα, 25.5.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑ

Ο Σύλλογος Απολυθέντων- Αποχωρησάντων ΑΤΕ (ΣΑΑΤΕ) που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και εκπροσωπείται νόμιμα μου έθεσε το εξής ερώτημα: Ποιοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση του ΝΠΙΔ με την επωνυμία «Ταμείο Υγείας Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΤΥΠΑΤΕ) που θα αποφασίσει για θέματα που αφορούν στον ΕΛΕΜ.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος θέτω υπόψη σας τα εξής:

1. Με την από 18/9/1934 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του επαγγελματικού σωματείου «*Σύλλογος Εργαζομένων Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδας (ΣΕΑΤΕ)*», ο οποίος σήμερα έχει μετονομασθεί σε «*Σύλλογο Εργαζομένων στην Αγροτική -Πειραιώς*» ιδρύθηκε το αλληλοβοηθητικό σωματείο περίθαλψης, με την αρχική επωνυμία «*Ταμείο Υγείας Υπαλλήλων της Αγροτικής Τράπεζας*», το οποίο μετονομάστηκε σε «*Ταμείο Υγείας Προσωπικού Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος -ΤΥΠΑΤΕ*». Το καταστατικό του εγκρίθηκε και καταχωρήθηκε στο οικείο Βιβλίο Σωματείων με την 7637/1934 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών ενώ έχει υποστεί πολλές τροποποιήσεις και τελευταία με την εγκριθείσα με την υπ' αριθμ. 843/2007 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών.
2. Το ΤΥΠΑΤΕ, ως αλληλοβοηθητικό σωματείο, διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.281/1914 «περί σωματείων», 33-39 του Β.Δ της 15/20-5-1920 «Περί επαγγελματικών σωματείων» και των άρθρων 78 επ. του ΑΚ.
3. Σύμφωνα με το καταστατικό του, τα μέλη του διακρίνονται σε **τακτικά** (εργαζόμενοι στην ΑΤΕ με σχέση εξηρημένης εργασίας και με πλήρη, συνεχή και τακτική απασχόληση και δικηγόροι ενταγμένοι οργανικά στην

- ΑΤΕ) και σε **έκτακτα**, που είναι οι, (συνταξιοδοτούμενοι μετά την ενεργό υπηρεσία στην ΑΤΕ) Επίσης **έμμεσα** μέλη του ΤΥΠΑΤΕ είναι τα προστατευόμενα μέλη της οικογένειας των τακτικών και εκτάκτων μελών.
4. Κατά το άρθρο 9 παρ. 1 του Καταστατικού του ΤΥΠΑΤΕ η για οιονδήποτε λόγο λύση της εργασιακής σχέσης επιφέρει διακοπή της ασφάλισης.
 5. Το ΤΥΠΑΤΕ, έχει σκοπό την παροχή περίθαλψης, αρωγής, κοινωνικής πρόνοιας και αντίληψης προς τα μέλη του (άρθρο 3 παρ.1 και 2 του Καταστατικού) και υποκαθιστά το δημόσιο σύστημα επικουρικής ασφάλισης, υγείας και πρόνοιας, δεδομένου ότι οι ασφαλισμένοι σε αυτό εξαιρούνται από την ασφάλιση στους δημόσιους φορείς κοινωνικής ασφάλισης για τους αντίστοιχους κλάδους.
 6. Η παροχή μηνιαίας επικούρησης ή και άλλων οικονομικών βοηθημάτων προς τα μέλη που συνταξιοδοτούνται από το ΤΥΠΑΤΕ προβλέπεται από το άρθρο 3 παρ. 3 και 4 του Καταστατικού. Προς τούτο προβλέπεται η δημιουργία ειδικού λογαριασμού με τον τίτλο «*Ειδικός Λογαριασμός Επικούρησης Μελών (ΕΛΕΜ)*». Ο ΕΛΕΜ έχει συσταθεί με την απόφαση 11684/1950 του Πρωτοδικείου Αθηνών (εγκριτική τροποποίησης). Ο ΕΛΕΜ δεν έχει νομική προσωπικότητα. Αποτελεί σύνολο περιουσίας, υπαγόμενο στο ΤΥΠΑΤΕ. Ως εκ τούτου δεν έχει ικανότητα να είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ούτε ικανότητα διαδίκου.
 7. Σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 4 του καταστατικού του ΤΥΠΑΤΕ, δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση έχουν μόνο τα τακτικά μέλη, ενώ τα έκτακτα έχουν δικαίωμα λόγου όχι όμως δικαίωμα ψήφου. Εξάλλου, και σύμφωνα με το άρθρο 33, για την τροποποίηση του καταστατικού, τη διάλυση του Ταμείου, την εκλογή αιρετών μελών, την απόδοση μομφής προς τα όργανα του Ταμείου και την τροποποίηση των ειδικών Κανονισμών δικαίωμα ψήφου έχουν μόνον τα τακτικά μέλη.
 8. Τα άρθρα 3 και 25 του Καταστατικού του ΤΥΠΑΤΕ και τα άρθρα 2 και 5 του κανονισμού του ΕΛΕΜ προβλέπουν ότι 5μελής Διαχειριστική Επιτροπή (ΔΕ)

διαχειρίζεται τον ΕΛΕΜ. Η Διαχειριστική Επιτροπή αποτελείται από τον Α Αντιπρόεδρο του ΔΣ του Ταμείου ως Πρόεδρο, δύο εκλεγμένα τακτικά μέλη, έναν υπάλληλο της ΑΤΕ που υποδεικνύεται από τη διοίκησή της και έναν έκτακτο (συνταξιούχο) μέλος. Οι αρμοδιότητες της ΔΕ προβλέπονται από τον κανονισμό του ΕΛΕΜ (όπως π.χ. μέριμνα για την επωφελή αξιοποίηση των διαθέσιμων κεφαλαίων, για την είσπραξη των εισφορών, απόφαση, με σύμφωνη γνώμη της ΓΣ, για την αγορά ή πώληση ακινήτων, σε συνεργασία με το ΔΣ του ΤΥΠΑΤΕ, έγκριση προϋπολογισμού-ισολογισμού, κατάρτιση απολογισμού κ.λπ). Η ΔΕ αποτελεί εσωτερικό όργανο με αυτοτέλεια έναντι του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΥΠΑΤΕ ως προς τις ανατεθειμένες σ' αυτό αρμοδιότητες, πλην όμως έναντι τρίτων νόμιμη εκπροσώπηση και αντιπροσώπευση για όλα τα ζητήματα του νομικού προσώπου έχει το ΔΣ, όπως νομίμως εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό του, και, ακόμα και στην περίπτωση που ελλείπει ή δεν είναι νόμιμη η συγκρότηση της διαχειριστικής επιτροπής του ΕΛΕΜ, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές της μπορούν να ασκηθούν από το ΔΣ του ΤΥΠΑΤΕ (βλ. και την 11055/2013 απόφαση του ΜΠρΑθ).

9. Με την 46/27-7-2012 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών θεμάτων της Τράπεζας Ελλάδος η άδεια της ΑΤΕ ανακλήθηκε και η ΑΤΕ από 27-7-2012 τέθηκε σε ειδική εκκαθάριση. Επακολούθησε μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της ΑΤΕ στην Τράπεζα Πειραιώς. Ο ειδικός εκκαθαριστής προέβη σε καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των υπαλλήλων της ΑΤΕ, με **τελευταία ημέρα εργασίας την 27-7-2012**, όμως οι περισσότεροι απολυθέντες προσλήφθηκαν από την Τράπεζα Πειραιώς, με ημερομηνία πρόσληψης την 28-7-2012 και έκτοτε ασφαλίστηκαν υποχρεωτικά για τον κλάδο υγείας στο ΤΑΥΤΕΚΩ, που συστήθηκε το 2008, και στο οποίο ασφαλιζόνταν και οι λοιποί εργαζόμενοι της Τράπεζας Πειραιώς. Από 12-11-2012 οι άνω εργαζόμενοι (της ΑΤΕ και της Πειραιώς) υπήχθησαν για τις παροχές ασθένειας σε είδος στον ΕΟΠΥΥ, καθολικό διάδοχο του ΤΑΥΤΕΚΩ.

10. Η απόφαση 248/2014 του Ειρηνοδικείου Αθηνών (διαδικασία εκούσια) έκρινε ότι η μεταβολή αυτή της εργασιακής σχέσης των ανωτέρω απολυθέντων από την ΑΤΕ και επαναπροσληφθέντων από την Τράπεζα Πειραιώς, αποτελεί *«γεγονός πρωτόγνωρο για τα ελληνικά δεδομένα που επήλθε αιφνίδια και καθολικά. Για τον λόγο αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην έννοια της, προβλεπόμενης στο άρθρο 9 παρ.1 του Καταστατικού του ΤΥΠΑΤΕ «με οποιονδήποτε τρόπο λύσεως της εργασιακής σχέσης», που έχει ως συνέπεια τη διακοπή της περίθαλψης από το ΤΥΠΑΤΕ, καθώς αφορά μη προβλέψιμο, κατά τη σύνταξη του Καταστατικού αυτού, λόγο λύσης της εργασιακής σχέσης, πέρα από τους συνήθεις (καταγγελία, ακυρότητα), που είχαν υπόψη τους οι συντάκτες του Καταστατικού. Για τον λόγο αυτό δεν κρίνεται, ότι επήλθε αυτοδίκαιη απώλεια της ιδιότητας του τακτικού μέλους του ΤΥΠΑΤΕ, ούτε και απώλεια της ιδιότητας του μέλους της οικείας συνδικαλιστικής οργάνωσης του «Συλλόγου Εργαζομένων στην Αγροτική Τράπεζα», όπως μετονομάστηκε σε «Σύλλογο Εργαζομένων Αγροτικής Πειραιώς (ΣΕΤΑΠ), ο οποίος και αποτελεί το ιδρυτικό μέλος του ΤΥΠΑΤΕ. Διαφορετικά θα συνέτρεχε μία μη επιτρεπτή παρέμβαση στην ιδιωτική αυτονομία και βούληση και στο συνταγματικά προστατευόμενο δικαίωμα του «συνεταιρίζεσθαι», αν γινόταν αποδεκτό, ότι μία νομοθετική επιλογή (θέση της ΑΤΕ σε ειδική εκκαθάριση) θα είχε ως παράπλευρη συνέπεια και τη διάλυση ενός ιδιωτικού φορέα (αυτοδιοικούμενου αλληλοβοηθητικού σωματείου), παρά την αντίθετη βούληση των μελών του για συνέχιση της λειτουργίας του».*
11. Η Γενική Συνέλευση των μελών του ΤΥΠΑΤΕ, στο από 8-12-2012, ψήφισμά της εξέφρασε ρητά και απερίφραστα τη βούλησή της να διατηρηθεί το ΤΥΠΑΤΕ. Το ψήφισμα αναφέρει: *«αληθής βούλησή μας είναι η συνέχιση της ασφάλισης αποκλειστικά στο ΤΥΠΑΤΕ, το οποίο θεωρούμε και αποκλειστικό φορέα υγείας».* Στην ίδια συνέλευση αποφασίσθηκε να ασκηθούν όλα τα προβλεπόμενα ένδικα μέσα, προκειμένου να παραμείνει το ΤΥΠΑΤΕ ο κύριος ασφαλιστικός φορέας ασφάλισης στον κλάδο υγείας των τακτικών μελών του, στον οποίο θα εξακολουθήσουν να καταβάλλονται

υποχρεωτικά οι εισφορές. Η ερμηνεία αυτή στην οποία προέβη η Γενική Συνέλευση είναι σύμφωνη με τη διάταξη του άρθρου 93 ΑΚ, καθώς και με την αντίστοιχη του άρθρου 41 παρ. 7 του Καταστατικού του ΤΥΠΑΤΕ, στο οποίο ορίζεται ότι « η αυθεντική ερμηνεία των διατάξεων του παρόντος Καταστατικού του ταμείου ανήκει στη Γενική Συνέλευση των μελών...».

12. Όπως έγινε δεκτό με την υπ' αριθμ. 2199/2010 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, τα αλληλοβοηθητικά ταμεία, των οποίων οι ασφαλισμένοι υπήχθησαν υποχρεωτικά στο ΕΤΑΤ (μεταξύ των οποίων και το ΤΥΠΑΤΕ), ούτε καταργήθηκαν, ούτε τα περιουσιακά τους στοιχεία αφαιρέθηκαν και εξακολουθούν να λειτουργούν συμπληρωματικά προς την κύρια ή επικουρική υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, εφόσον το επιθυμούν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Άλλως, στην περίπτωση που διαλυθούν εκούσια, η περιουσία τους, κατά το άρθρο 63 παρ.β' του Ν. 3371/2005 περιέρχεται στο ΕΤΑΤ.
13. Το ΤΥΠΑΤΕ δεν έχει διαλυθεί, ούτε η περιουσία του έχει θιγεί παρά το ότι, από 1-1-2007, δεν καταβάλλει παροχές στα μέλη του, ούτε λαμβάνει εργοδοτικές εισφορές και εισφορές μελών, επειδή δεν ακολουθήθηκαν οι προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες διάλυσης. Επομένως ο ΕΛΕΜ που είναι λογαριασμός του ΤΥΠΑΤΕ υφίσταται και η ΔΕ του συνεχίζει να διαχειρίζεται το αποθεματικό που έχει δημιουργηθεί.
14. Ο Κλάδος Υγείας του ΤΥΠΑΤΕ, λόγω της μη καταβολής πλέον εισφορών έχει περιέλθει σε οικονομική αδυναμία και η εξυπηρέτηση του σκοπού του που αφορά την υγειονομική περίθαλψη των μελών έχει δυσχερανθεί. Ωστόσο, η ανωτέρω απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών έκρινε ότι δεν είναι σε αδράνεια από μακρού χρόνου, για να συνάγεται το συμπέρασμα ότι έχει εγκαταλειφθεί.
15. Για τον ΕΛΕΜ ούτε αδυναμία για την εκπλήρωση του σκοπού του υφίσταται, δεδομένης της περιουσίας του, ούτε ο σκοπός του τελεί σε μακρόχρονη αδράνεια για να μπορεί να συναχθεί ότι έχει εγκαταλειφθεί. Το αντίθετο, η περιουσία του χρειάζεται προστασία για να εξυπηρετήσει τον

σκοπό του ΕΛΕΜ.

16. Το ΤΥΠΑΤΕ, παρά την εκκαθάριση της ΑΤΕ, εξακολουθεί υφιστάμενο και ως εκ τούτου οι ασφαλισμένοι του διατηρούν τον ασφαλιστικό τους δεσμό. Όπως και η ανωτέρω αναφερόμενη απόφαση του Ειρηνοδικείου Αθηνών έκανε δεκτό, *«η εκκαθάριση της ΑΤΕ δεν επέφερε την διακοπή της ασφάλισης κατά το άρθρο 9 του Καταστατικού»*.
17. Η Γενική Συνέλευση του ΤΥΠΑΤΕ, ως το ανώτατο καταστατικό όργανο του Ταμείου, πρέπει να αποφασίσει για τις αναγκαίες τροποποιήσεις του καταστατικού, ώστε να προσαρμοσθεί στα νέα δεδομένα και να συνεχίσει απρόσκοπτα το ΤΥΠΑΤΕ και ειδικότερα ο ΕΛΕΜ τη λειτουργία.
18. Στη Γενική Συνέλευση του ΤΥΠΑΤΕ, με βάση τις προαναφερθείσες διατάξεις, μετέχουν τα τακτικά μέλη, εφόσον έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις έναντι του Ταμείου. Οι οικονομικές υποχρεώσεις προβλέπονται στο άρθρο 2 του Καταστατικού και είναι οι εισφορές των τακτικών μελών προς το ΤΥΠΑΤΕ που υπολογίζονται επί των αποδοχών τους στην ΑΤΕ. Επίσης με δικαίωμα λόγου και όχι ψήφου μετέχουν τα έκτακτα μέλη.
19. Μετά την 27.7.2012 δεν υφίστανται πλέον τακτικά μέλη, δεδομένου ότι η ΑΤΕ έχει εκκαθαρισθεί και οι συμβάσεις εργασίας ή εντολής με την ΑΤΕ έχουν καταγγελθεί. Συνακόλουθα, τα τακτικά μέλη δεν μπορούν να καταβάλλουν εισφορές διότι δεν υπάρχουν συμβάσεις εργασίας / εντολής με την ΑΤΕ και δεν καταβάλλονται αποδοχές από την ΑΤΕ.
20. Ο σκοπός των ανωτέρω διατάξεων του Καταστατικού του ΤΥΠΑΤΕ που ορίζουν ότι μετέχουν ως τακτικά μέλη οι εργαζόμενοι στην ΑΤΕ και που θέτουν ως προϋπόθεση την πληρωμή των εισφορών προφανώς δεν είναι να εμποδίσουν τη λειτουργία του ανώτατου καταστατικού οργάνου του ΤΥΠΑΤΕ ούτε να οδηγήσουν σε αδιέξοδο και σε διάλυση το Ταμείο. Σκοπός τους είναι να αποκλείονται τα μέλη που δεν συνδέονται μέσω της επαγγελματικής τους απασχόλησης με το ΤΥΠΑΤΕ και με την ομάδα των

εργαζομένων που ασφαρίζονται σε αυτό ή /και που αδιαφόρησαν για τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Με βάση τον σκοπό του νόμου και ενόψει του ότι το ΤΥΠΑΤΕ δεν έχει διαλυθεί με την εκκαθάριση της ΑΤΕ, πρέπει ερμηνευτικά να γίνει δεκτό ότι η 27.7.2012 είναι ο κρίσιμος χρόνος για να διαπιστωθεί η ιδιότητα του τακτικού ή του έκτακτου μέλους του ΤΥΠΑΤΕ. Τούτο διότι μετά την ημερομηνία αυτή δεν υφίστανται πλέον τακτικά μέλη στο ΤΥΠΑΤΕ, λόγω της εκκαθάρισης της ΑΤΕ και της καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας. Με βάση τον σκοπό του νόμου και τους κανόνες της λογικής ερμηνείας, οι κατά την 21.7.2012 εργαζόμενοι στην ΑΤΕ και δικηγόροι που ήσαν οργανικά ενταγμένοι στην ΑΤΕ διατηρούν την ιδιότητα του τακτικού μέλους του ΤΥΠΑΤΕ και δικαιούνται με την ιδιότητα αυτή να λάβουν μέρος στη Γενική Συνέλευση. Ομοίως και για τον έλεγχο της συνδρομής της προϋπόθεσης της εκπλήρωσης των οικονομικών υποχρεώσεων των τακτικών μελών κρίσιμος χρόνος είναι η 27.7.2012, αφού μετά την ημερομηνία αυτή είναι εξ αντικειμένου αδύνατη η πληρωμή εισφορών, μη υφισταμένης της σχέσης εργασίας και της ΑΤΕ. Αντίστοιχα την 27.7.2012 έχουν την ιδιότητα του έκτακτου μέλους στο ΤΥΠΑΤΕ διατηρούν την ιδιότητα αυτή.

21. Είναι αδιάφορο εάν ένα τακτικό μέλος του ΤΥΠΑΤΕ μετά την κρίσιμη ημερομηνία της 27.7.2012 ανέλαβε εργασία σε άλλη Τράπεζα ή συνταξιοδοτήθηκε. Όπως προεκτέθηκε, κρίσιμη ημερομηνία είναι η 27.7.2012, διότι αυτή η χρονική στιγμή είναι η τελευταία κατά την οποία υφίσταται η σχέση εργασίας με την Αγροτική Τράπεζα και συνακόλουθα η ιδιότητα του τακτικού μέλους και είναι δυνατόν να ελεγχθεί η συνδρομή της εκπλήρωσης των έναντι του Ταμείου οικονομικών υποχρεώσεων. Αντίστοιχα, με βάση την ημερομηνία αυτή διαπιστώνεται και η ιδιότητα του έκτακτου μέλους.

Συμπεράσματα

Σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, στη Γενική Συνέλευση συμμετέχουν: α) ως

ΙΩΑΝΝΗΣ - ΔΩΡΟΘΕΟΣ ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΤΡΙΝΑ ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ
& ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Λ. Κηφισίας 238, 15231 Χαλάνδρι
τηλ.: 210 671 1792 · fax: 210 677 7031
www.paparrigopoulos.gr · info@paparrigopoulos.gr
Α.Μ. Δ.Σ.Α. 80205
Α.Φ.Μ. 998186020 - Δ.Ο.Υ. Χαλανδρίου

τακτικά μέλη όσοι κατά την 27.7.2012 ήταν ασφαλισμένοι στο ΤΥΠΑΤΕ και έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις έναντι του Ταμείου, β) ως έκτακτα μέλη (με δικαίωμα μόνο λόγου) όσοι κατά την ίδια ημερομηνία είχαν συνταξιοδοτηθεί από το ΤΥΠΑΤΕ.

Η Γενική Συνέλευση οφείλει να προσαρμόσει τις καταστατικές διατάξεις στα νέα δεδομένα, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την εκκαθάριση της ΑΤΕ, ώστε το ΤΥΠΑΤΕ και ιδίως ο ΕΛΕΜ να συνεχίσει τη λειτουργία του.

Η γνωμοδοτούσα

Πατρίνα Β. Παπαρρηγοπούλου
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Τμήμα Νομικής - Παν/μιου Αθηνών